

Tanit (HIST)

El pare Belda, director del Museu Arqueològic d'Alacant, va realitzar durant la dècada de 1950 una sèrie d'excavacions al tossal de la Cala de Benidorm. Va trobar quasi un centenar de fragments de bustos de terracota que han fet pensar a alguns experts en l'existència d'un santuari ibèric dalt del tossal. El pare Belda va identificar aquestes figuretes amb la deessa Tanit. Va trobar, a més, algunes peces senceres de les quals n'hi ha quatre exposades al museu arqueològic d'Alacant. Es tracta de peveters o siga uns vasos que s'utilitzaven per a perfumar l'aire tot cremant substàncies aromàtiques en la part superior. Tenen la forma del cap d'una dona i els seus cabells estan coberts amb fruits. La part superior és còncava i era on es cremava el perfum. Es van identificar com a representacions de Tanit bàquica. Se'n destaca una que ha estat abundantment reproduïda a Benidorm. Atesa la gran qualitat tècnica de la seua execució es pensà que es tractava d'una peça d'importació més que de fabricació pròpia. El seu origen seria fenici o potser importat de la Magna Grècia.

Tanit era la deessa més important de Cartago juntament amb el seu espòs Baal Hamon. Era una deessa mare i de la fecunditat, per la qual cosa tenia com atributs la mangrana, els coloms, l'espiga, etc. El seu culte assolí una gran difusió i hi havia temples o

santuaris seus a les principals ciutats mediterrànies. Els romans identificaren Tanit i Baal Hamon amb Juno i Saturn, respectivament.

Actualment, es pensa que el peveter trobat al Tossal en realitat està relacionat amb el culte a una altra deessa mare i de la fertilitat d'origen grec, Demèter, el culte a la qual s'havia difós entre els cartaginesos a principis del segle IV a.C. A través del comerç amb Eivissa, aleshores ciutat púnica, aquest culte hauria passat al món ibèric on les deesses-mare també eren importants i probablement l'haurien assimilat a alguna deessa-mare local, el nom de la qual desconeixem.

L'existència de déus d'altres cultures entre els ibers s'ha interpretat com a conseqüència del gran sincretisme religiós del món mediterrani antic. Sembla evident que junt als deus indígenes hi havia, al panteó dels ibers, un conjunt de déus de procedència fenícia, púnica o grega.

A Benidorm, es té molta estima per aquestes figuretes de la deessa Tanit, considerades com una part important de la nostra herència cultural. La seua representació ha format part d'algunes portades dels llibrets de les festes patronals, com per exemple en 1982. Per una altra banda, tant l'Ajuntament de Benidorm com la Taula del Bon Profit han lliurat reproduccions a persones de prestigi.

Diccionari de
Benidorm